

23

מדינת ישראל

משרדי הממשלה

משרד המשפטים

סמל לזיכרון

משרד המשפטים

6/92 - 11/95

20/1/46

סימול מקומי

זרמל - 17

תיק מס'

מחלקה

שם זניק המשרד לענייני ירושלים

מס' זניק 54737 / 54737/23-גל

מס' זניק 00109VX

תאריך הדפסה 01/11/2018

23

20/11/96

מדינת ישראל
משרד האוצר - אגף התקציבים

מאן
אלנס

כ"ט בחשון התשנ"ו
22 בנובמבר 1995
ת.95-94872

אל:
מר ישראל ברגיל
הרשות לפיתוח ירושלים

הנדון: השתתפות משרד הפנים בתקציב הרשות

1. בהתאם להכנות אליהן הגענו במהלך שנת 94, שיעור העידכון של סעיף ההשתתפות ברשות לפיתוח ירושלים יהיה עפ"י סל התשומות המקובל ברשויות המקומיות (60% שכר ו 40% קניות).
לאור זאת שיעור העידכון של התקציב הינו 11.2%.
2. תקציב הרשות לפיתוח ירושלים בשנת 95 עמד על 1,946 אלפי ש"ח
3. בהתאם לכך התקציב של הרשות במחירי 96 הינו בהיקף של 2,164 אלפי ש"ח.
4. בבסיס תקציב משרד הפנים תוקצב לנושא זה סכום של 2,116 אלפי ש"ח.
5. על מנת להתאים את הסכום לשיעור העידכון הנדרש, יבוצע במהלך שנת 96 שינוי תקציבי בהיקף של 48 אלפי ש"ח.

ב ב ר כ ה,

אלנס ויסמן
רכז תחום רשויות מקומיות

העתק:
מר איתי אייגס - סגן הממונה על התקציבים
גב' רות יוסף - ממונה על תקציבי רשמ"ק משרד הפנים

לכבוד - אגף שוטף
מחלקת אגף העליון
(מנכ"ל הנהלת אגף אה)

אלכס | י"א

של

מזכירות הממשלה

29/1/96

ירושלים, כ"ג בתשון התשנ"ו
16 בנובמבר 1995

ש מ ו ר

אל : שר האוצר

מאת : ממלא מקום מזכיר הממשלה

הנני מתכבד להביא לתשומת-לבכם את החלטה מס. חק/3588 של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק משיבתה ביום ב', כ' בחשון התשנ"ו (13.11.95):

חק/3588. הצעת חוק מס רכוש וקרן פיצויים (פיצוי נפגעי שריפה) (הוראת שעה), התשנ"ה-1995 של ח"כ ד. מנע (מס' ג'רעט)

מ ח ל י ט י ס , בהתאם לסעיף 55(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק מס רכוש וקרן פיצויים (פיצוי נפגעי שריפה) (הוראת שעה), התשנ"ה-1995 של ח"כ ד. מנע (מס' ג'רעט), מהנימוקים שהובאו בפני ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק על ידי נציב מס הכנסה ומס רכוש.

עם זאת מפנה ועדת השרים את תשומת לבו של שר האוצר לצורך למצוא הסדר מתאים לטיפול בנושא פיצוי נפגעי השריפות וממליצה בפניו למנות ועדה מטעמו שתבחן את הנושא.

נודה אם תודיעונו על ביצוע ההחלטה (בהתאם לסעיף 78 לתקנון לעבודת הממשלה).

ג'רעט
דניאל ליסנסקי

העתק: יו"ר הקואליציה
ח"כ ד. מנע
המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (חקיקה)
היועצת המשפטית, משרד האוצר
מזכיר הכנסת

גורד

מדינת ישראל / האוצר

נציב מס הכנסה ומס רכוש

כ"ג באלול תשנ"ה
18 בספטמבר 1995

חקן / 3588 - 13.11.95
לה-32

מספרינו: 266079

לכבוד

מר דוד ליבאי - שר המשפטים
יו"ר וועדת השרים לענייני חקיקה

הנדון: {גרע"ט} - הצעת חוק מס רכוש וקרן פיצויים (פיצוי נפגעי שריפה)
(הוראת שעה) אשר הוגשה על ידי חה"כ ד. מנע

נציבות מס הכנסה מתנגדת להצעת החוק שבנדון מהנימוקים הבאים:

1. עיקר משימתו של אגף מס הכנסה ומס רכוש הינה גביית מיסים ולא תשלום פיצויים.
המנגנון העוסק בפיצויים בגין נזק מלחמה הוא מצומצם ביותר, ואינו בנוי לטפל בנושאים נוספים.
2. בעבר נעשה נסיון להכניס תחת כנפי חוק מס רכוש וקרן פיצויים את נושא הנזקים שנגרמו עקב אסונות טבע, אולם המחוקק השתכנע כי חוק מס רכוש אינו המקום לטיפול בנזקי טבע, ועל כן הוחק חוק פיצוי נפגעי אסון טבע, התשמ"ט-1989, אשר מקנה זכות לפיצויים בגין נזק עקב אסון טבע.
נראה כי חוק זה מתאים יותר לחול על הנזקים הנדונים בהצעת החוק. יחד עם זאת, יצויין כי בנוסחו דהיום, החוק האמור חל על נזקים לנכסים, אשר כתוצאה מהם נגרם אבדן הכנסה, ואינו חל איפוא, בין היתר, על נזקים לבתי מגורים.
3. לאור האמור, אודה לכבוד הועדה, אם תביע את התנגדותה להצעת החוק.

~~דודן לוי~~
בכבוד רב,

העתקים:

- מר ליזנסקי, מזכירות הממשלה
- גב' תמר הקר, עו"ד - היועצת המשפטית למשרד האוצר.
- גב' טלי דולן, עו"ד - היועצת המשפטית למינהל הכנסות המדינה.
- גב' תמר לומברוזו, עו"ד - מנהלת מחלקת חקיקה.
- גב' חנה פרנקל, עו"ד - לשכה משפטית, משרד האוצר.
- גב' רונית שתיאל, עו"ד - לשכה משפטית נ.מ.ה.
- גב' שולי גורן.

הכנסת השלוש-עשרה

הצעת חוק של חבר הכנסת דוד מנע

ג'רעס

הצעת חוק מס רכוש וקרן פיצויים (פיצוי נפגעי שריפה), (הוראת

שעה), התשנ"ה-1995

1. בסעיף 35 לחוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961 (1) (להלן - החוק העיקרי), אחרי הגדרת "נזק מלחמה" יבוא:	תיקון סעיף 35
---	---------------------

"נפגעי שריפה" - אזרחים ועסקים שנפגעו בשריפה באזור ירושלים ביום ד' בתמוז התשנ"ה (2 ביולי 1995).

2. בסעיף 36 לחוק העיקרי אחרי "פיצויים בעד נזק" יבוא "ולנפגעי שריפה".	תיקון סעיף 36
--	---------------------

(1) ס"ח התשכ"א, עמ' 100.

ד ב ר י ה ס ב ר

השריפה הגדולה שהתרחשה באזור י-ם ביום א' ד' תמוז התשנ"ה (2.7.95) פגעה ברכוש ובעסקים של אזרחים באזור. המדובר בעיקר בבתי, בבתי הארחה ובעסקים שונים הממוקמים במושבים הסמוכים. על פי החוק אין אפשרות למדינה לפצות את הנפגעים שהרי אין זו פעולת איבה וביטוח ממלכתי כלשהו, אינו חל במקרה דנן.

מצב זה יוצר חסר מסויים שלפיו הממשלה יכולה לטעון כי אין באפשרותה לפצות את הנפגעים.

הצעת חוק זו באה להחיל את הוראות ודרכי פעולת מס רכוש על נפגעי השריפה ובכך לפתור בעייה של הזכאות לפיצויים על הנזקים שנגרמו.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שלחן הכנסת ביום
י"ט בתמוז התשנ"ה
17 ביולי 1995

- 7309 -

20/1/94

הרשות לפיתוח ירושלים
THE JERUSALEM DEVELOPMENT AUTHORITY

12 ביולי 1994
ד' אב תשנ"ד
מספר ק-217

~~אל:~~
~~חברות מינהלת הרשות~~

הנדון: ישיבת מינהלת הרשות לפיתוח ירושלים
מס' 7/94 ליום רביעי י"ב באב, 20 ביולי 1994

בהתאם להודעותינו הקודמות, הנך מזומן/ת לישיבת מינהלת הרשות
שתקיים ביום רביעי י"ב באב, 20 ביולי 1994, בשעה 18:30 באולם
הישיבות של הרשות (כיכר ספרא בנין 2).

מצ"ב סדר יום לישיבה.

ב ב ר כ ה ,
יעקב קמינצקי, עו"ד
מזכיר הרשות

סדר יום לישיבת מינהלת הרשות לפיתוח ירושלים מס' 7/94
ליום רביעי 20 ביולי 1994, י"ב אב תשנ"ד

1. אישור פרטיכל קודם ישיבה 6/94 - (נספח א').
2. דו"ח מנהל הרשות.
3. העברת סמכויות מנהל הרשות.
4. דו"ח ניצול חצי-שנתי של תקציב הרשות.
5. התקשרות עם הסוכנות היהודית והאוניברסיטה למימון והפעלת פרויקט מטע"מ.
6. מינוי משנים למנהל הרשות.

3. העברת סמכויות מנהל הרשות

הנושא יועלה בישיבת המינהלה.

4. דיון - דו"ח ניצול חצי-שנתי של תקציב הרשות - (נספח ב').

5. התקשרות עם הסוכנות היהודית והאוניברסיטה העברית להפעלת ומימון פרויקט מטע"מ

דברי הסבר:

ביום 2.12.92 נחתם הסכם בין הרשות לאוניברסיטה העברית להקמת מבנה בגבעת רם לצורך עידוד וסיוע למפעלים תעשייתיים בראשית דרכם וליישום פיתוחים והמצאות פרי מחקר אוניברסיטאי. בעקבות ההסכם הוקמה חברת מטע"מ - מרכז טכנולוגי עתיר ידע בע"מ, בו שותפים הרשות והאוניברסיטה בחלקים שווים. עתה סוכם על הצטרפות הסוכנות היהודית לא"י לפרוייקט. עפ"י המוצע ייחתם הסכם חדש בין 3 המוסדות הנ"ל, בו ייקבע כי:

הסוכנות:

תשתף במימון מערכת הקמה והמינהלה של מטע"מ ובתכנון הפרוייקט וכן תסייע למטע"מ בקשרים בין היזמים לבין גופים ממשלתיים.

האוניברסיטה:

תעמיד הקרקע בגבעת רם וכן מערכות פיזיות לשימוש היזמים שייקלטו במטע"מ, לרבות מעבדות משוכללות.

הרשות:

תטפל בהקמת המתקנים הפיזיים של מטע"מ, כולל השגת אישורי בניה, אגרות, רישוי וכד'.

כל הצדדים מסכימים כי רווחי מטע"מ יושקעו בחזרה בפיתוח ירושלים, כפי שיוסכם בין הצדדים.

בתמורה להתחייבויות הסוכנות, תהא הסוכנות זכאית לקבל מהרשות 25% ממניות ההנהלה והמניות הרגילות שבידי הרל"י (מתוך 50% המניות שבידיה), וכי מועצת המנהלים במטע"מ תורכב מ- 3 נציגי הרשות, 3 נציגי הסוכנות ו- 6 נציגי האוניברסיטה. כמו כן תשותף הסוכנות בכל ועדות הביצוע של מטע"מ.

הצעת החלטה:

מינהלת הרשות מחליטה לאשר התקשרות עם הסוכנות היהודית לא"י והאוניברסיטה העברית למימון ולהפעלת פרויקט מטע"מ, כולל העברת 25% ממניות הרשות בחב' מטע"מ לסוכנות היהודית לא"י, כמפורטות הרשות בת דברי ההסבר.

6. מינוי משנים למנהל הרשות

דברי הסבר:

עפ"י המלצת מ"מ יו"ר הרשות ואישור ראש העיר, מוצע להעלות את מר בני בן-צבי ומר ישראל ברגיל (המשמשים היום כסגני מנהל הרשות) לדרגת משנה למנהל הרשות.

הצעת החלטה:

למנות את מר בני בן-צבי ומר ישראל ברגיל לתפקידי משנה למנהל הרשות.

הרשות לפיתוח ירושלים
THE JERUSALEM DEVELOPMENT AUTHORITY

פרטיכל ישיבת מינהלת הרשות מס' 6/94
מיום רביעי י"ג תמוז תשנ"ד, 22 ביוני 1994

מר שמואל זיסקינד - נבחר ליו"ר (עד לבואו של מר עמוס מר-חיים).

מר ש. זיסקינד

מברך את מר מיכה טילקין להתמנותו כחבר מינהלת הרשות.

1. **אישור פרטיכל קודם - (ישיבה 5/94) - הפרטיכל מאושר.**

2. **דו"ח מנהל הרשות:**

מר ע. וכסלר:

בנושא אזור תעשייה: ועדת הכספים בעירייה אישרה את ההסדר של אזור התעשייה מבשרת ציון. ממתינים לאישור מועצת העירייה. בזמנו המועצה המקומית מבשרת ציון ביקשה צו מניעה למניעת סיפוח אזור התעשייה לירושלים. נתקיימו פגישות בין הנוגעים בדבר והגענו להסכמה לפיה מבשרת תבטל את העתירה תחום שיפוט ירושלים ומרחב תכנון ירושלים יורחב לשטח האמור, והשטח יטופל ע"י חברה משותפת באמצעות הרל"י, - מדובר בכ- 500 דונם. הרשאה לתכנון מהמינהל עבור חלק מהשטח כבר ניתנה לרשות לפני 3 שנים, ועתה יוחל בהליך תכנוני מתאים.

בהזדמנות זו אני מבקש להודות לעו"ד י. קמינצקי שטיפל בהכנת ההסכם, ובסוף חודש זה יסיים את עבודתו בהרל"י במשרה מלאה אך ימשיך בעבודה באופן חלקי.

(מר עמוס מר-חיים מצטרף לישיבה, וניהול הישיבה עובר אליו).

מר ע. וכסלר ממשיך:

בהר חוצבים ב' התעורר נושא הארכיאולוגיה, ולשמחתי רשות העתיקות נסוגה מדרישתה לשימור מצודה צלבנית, וחב' רד-בינת תוכל להתחיל בהקמת המבנה עבורה. אנו בסוף תכנית בהר חוצבים ג', וגם הר חוצבים ד' מתקדם במסלול. חב' אינטל נמצאת בהר חוצבים ג'.

התב"ע (מתאריית) ל"אינטל" בהר חוצבים ג' אושרה כזכור ומצויה עתה בשלב של הכנת תכנית מפורטת עם חסקיר השפעה על הסביבה.

בנושאי כבישים:

ישנם הליכי תכנון קשים בעיר.

ישנה התקדמות בכביש מס' 4, וגם בגבעה הצרפתית הונחו שבוע קורות להקמת הגשר. מקווה שהגשר יחנך באוקטובר לתנועה מפסגת זאב למרכז העיר.

גם כביש הרכבת מתקדם, ובעוד כמה חודשים הוא יתרום לרמת כביש הרכבת מתקדם, הנגישות בדרום ירושלים.

בנושא כיכר העיר:

הפרוייקט נמצא לקראת סיומו, אם כי יהיו פעולות שיימשכו זמן נוסף. חב' רון הנדסה מסיימת ב- 30.6.94, ובתאום עם העירייה הוחלט להעביר את הפרוייקט לחב' מוריה מ- 1.7.94. ב- 28.6.94 ניפרד מחב' רון בארוע צנוע. כיכר העירייה מתחילה לתפקד בארועים שונים.

פרוייקט המט"ש:

תהליך בדיקה נמשך ביסודיות ובסודיות, כדי לצמצם את רשימת המציעים שיגשו למכרז. חב' מפעלי ביוב וטיהור בע"מ היא חברה שהוחייתה לצורך הפעילות המשותפת בתחום זה. ראש העיר יהא יו"ר החברה.

נתבקשנו גם לפעול לאיתור שטחים למבני חינוך למגזר החרדי - הכוונה למצוא שטחים מתאימים לכך.

3. פרוייקט כיכר העיר - המחאת זכויות וחובות לחב' מוריה בע"מ -

דברי הסבר:

הרשות חתמה בעבר הסכמים עם נותני שירותים שונים בקשר לכיכר העיר, בין היתר נחתם הסכם עם מר דן וינד לניהול הפרוייקט, עם זרניצקי-חפץ לליווי פיננסי של הפרוייקט, עם מר דוד קרויאנקר לתיעוד, ועם מר א. חפץ לטיפול בנכסי העירייה.

עפ"י החלטת העירייה, יועבר הטיפול בפרוייקט כיכר העיר, החל מ- 1.7.94, לידי חברת מוריה לפיתוח ירושלים בע"מ, לפיכך יש צורך להמחות לחברת מוריה את הזכויות והחובות של הרשות עפ"י ההסכם הנ"ל.

מר נ. דהן:

מבקש לדעת מה היקף הזכויות והחובות שיועברו.

מר ע. וכסלר:

מדובר במספר מצומצם של הסכמים. רוב רובם של ההסכמים והעבודות בכיכר נעשו עפ"י התקשרויות של העירייה.

החלטה מס' 06-94-0127

מינהלת הרשות מחליטה להמחות את הזכויות והחובות של הרשות עפ"י ההסכמים הנוגעים לכיכר העיר, לחברת מוריה לפיתוח ירושלים בע"מ.

4. חברת מפעלי ביוב וטיהור ירושלים בע"מ

א. מינוי נציגי הרשות בהנהלת החברה.

דברי הסבר:

לצורך פעילות הרשות והעירייה בנושא ביוב וטיהור שפכי ירושלים, הוחלט לפעול במשותף במסגרת חברה "רדומה" שהוקמה בעבר.
עפ"י החלטה קודמת קיבלה הרשות מאת חברת מקורות בע"מ את מניותיה בחברת ביוב וטיהור ירושלים בע"מ. הרשות מחזיק עתה במחצית המניות בחברה, ועיריית ירושלים מחזיקה במחצית המניות בחברה. לצורך פעילות החברה, ולאור השינויים שחלו בשמות נציגי העירייה בחברה, מוצע לקבוע כי נציגי הרשות בהנהלת החברה יהיו: מר ע. וכסלר, מר י. אפרתי, מר י. ברגיל, מר ב. בן-צבי, גב' ר. זמיר.

החלטה מס' 06-94-0128

מינהלת הרשות מחליטה כי נציגי הרשות בהנהלת חברת מפעלי ביוב וטיהור ירושלים בע"מ יהיו מר ע. וכסלר, מר י. אפרתי, מר י. ברגיל, מר ב. בן-צבי, גב' ר. זמיר.

ב. מינוי ב"כ הרשות באסיפה הכללית של החברה.

דברי הסבר:

עפ"י תקנות החברה מפעלי הביוב וטיהור ירושלים בע"מ, גוף מאוגד שהוא חבר בחברה, אמור לקבל החלטה ליפות כחו של אדם להיות בא כחו של הגוף בכל אסיפה כללית. מכיוון שהרשות לפיתוח ירושלים היא בעלת 50% ממניות החברה, מוצע למנות את מנהל הרשות כבא כח הרשות ובאסיפה הכללית של החברה, ובהעדרו את סגן מנהל הרשות מר בני-צבי.

החלטה מס' 06-94-0129

מינהלת הרשות מחליטה ליפות את כחו של מר עוזי וכסלר, מנהל הרשות, להיות בא כח הרשות באסיפה הכללית של חברת מפעלי ביוב וטיהור ירושלים בע"מ, ובהעדרו את סגן מנהל הרשות מר בני-צבי.

5. מינוי נציגי הרשות בהנהלת גן החיות התנכ"י בירושלים
ע"ש משפחת טיש

דברי הסבר:

עפ"י תזכיר ותקנות חברת גן החיות התנכ"י בירושלים, ממנה הרשות חברים בהנהלת החברה, (בנוסף ל- 6 נציגי עיריית ירושלים ו- 6 נציגי הקרן לירושלים). כמו כן מוסמכת הרשות לערוך שינויים בהרכב נציגיה בהנהלת החברה.
מוצע לקבוע כי נציגי הרשות בהנהלת גן החיות התנכ"י יהיו: מר עוזי וכסלר, מר בני-צבי, מר ישראל ברגיל, מר חיים גוטיין, מר משה ריגל וגב' רינה זמיר.

מר ע.מר-חיים:

משרד התיירות הכיר בפרוייקט כתיירותי, ולכן הוצעו נציגי משרד זה בהנהלתו.

מר ש.זיסקינד:

האם אין נציגי משרד החינוך בהנהלה?

מר ב.בן-צבי:

יש, במסגרת נציגי העירייה והקרן ירושלים.

החלטה מס' 06-94-0130

מינהלת הרשות מחליטה כי נציגי הרשות בהנהלת גן החיות התנכ"י בירושלים יהיו: מר עוזי וכסלר, מר בני בן-צבי, מר ישראל ברגיל, מר חיים גוטין, מר משה ריגל, וגב' רינה זמיר.

6. איתור שטחים למבני חינוך למגזר החרדי

דברי הסבר:

הרשות נתבקשה ע"י עיריית ירושלים לפעול לאיתור שטחים למבני חינוך למגזר החרדי. לצורך כך תפעיל הרשות כבכל פרויקט, מנהל פרויקט, אדריכלים ומודדים. העירייה תישא בהוצאות הרשות בפרוייקט.

מר נ.דהן:

מבקש שהרשות תלווה את הנושא באופן יסודי יותר.

מר ע.מר-חיים:

הרשות תפעל בנושא זה לפי הנחיות העירייה, כי הנושא שייך למעשה לעירייה מבחינה תכנונית, השקעה כספית וכד'. מדובר רק בעבודת סריקה, איתור ומציאת פוטנציאל למטרה זו.

החלטה מס' 06-94-0131

מינהלת הרשות מאשרת פעילות הרשות לאיתור שטחים למבני חינוך למגזר החרדי ובכפופות לחוזה שייחתם בין העירייה לרשות. מנהל הפרוייקט וצוות המתכננים ייקבע ע"י ועדת המכרזים כמקובל.

7. הודעה אישית מאת מנהל הרשות

מר ע. וכסלר: - מבקש למסור הודעה אישית.

כזכור הודעתי בישיבה הקודמת של המינהלת שאני שוקל את המשך עתידי ברשות. החלטתי לסיים את עבודתי ברשות, ללא קשר לשמועות מה בדעתי לעשות. החלטתי אינו מותנית באישורי לתפקיד מסויים, אם כי העיתוי בפועל של מועד הסיום עשוי להיות מושפע מכך. אני מבקש שמינהלת הרשות תפעל למצוא מחליף לי כדי שהרשות תפעל באופן נכון, ובמועד קרוב. אני מבקש שלא לפרט יותר מכך, ואשמח אם ימצא לי מחליף לא יאוחר מ- 1.8.94.

אני משאיר את הרשות ככלי שעיצבתי ותרמתי להצלחתו, אם כי צריך פרספקטיבה של שנים כדי להעריך זאת. לדעתי הרשות עשתה דברים, שלפחות חלקם לא היו נעשים אילו לא הייתה קיימת, או באותה יעילות ושלמות כפי שנעשו. כידוע בירושלים קשה להזיז דברים, גם מהבחינה הפוליטית, ואעפ"כ הצלחנו בפעילות. החלטתי זו נתקבלה, אעפ"י שראש העיר הפציר בי שלא לסיים את תפקידי. הודעתי על כך לרה"ע ולשרים הממונים ואני מודיע זאת עתה לחברים במינהלת הרשות.

מר ד. אנג'ל:

חברי המינהלת אינם מקבלים זאת. אנו נמצאים באמצע תהליך, וחשוב שמנהל הרשות ימשיך בתפקידו.

מר ע. מר-חיים:

דברים אלו של מר אנג'ל מבטאים את הרגשת כולנו. הרשות הוקמה ע"י עוזי וכסלר והוא שקידם והפעיל אותה, אך רצונו של אדם כבודו. אני רואה קושי גדול במציאת אדם שימשיך בדרכו לרוחב, לעומק ולטווח קדימה. לנו - כהנהלת הרשות אין אלא לשמוע ולהצטער ולבקש ממנו לשקול זאת שוב. אני מניח שגם רה"ע והשרים הממונים יעשו לשכנע אותו לדחות את פרישתו, או לפחות לדאוג שהפעילות תימשך לטובת העיר ופיתוחה. הרשות היא כלי בעל עוצמה וחשיבות, כולל הקשר עם גורמים ממשלתיים ואחרים הקשורים לירושלים, ואם מר וכסלר לא יחזור בו, ייאמרו ויפורטו זכויותיו במסיבה שתוכן לכבודו.

7. קביעת תנאי פרישה למנהל הרשות -

דברי הסבר: - בפני חברי מינהלת הרשות מוצגת החלטת ועדת שרים כדלהלן:

"תנאי פרישה בחברות ממשלתיות - תיקון להחלטה מס' ש/3 של ועדת השרים לעניני שכר מיום ג' בחשון תש"ם (24.10.1979)

מ ח ל י ט י ם: בהתאם להוראות סעיף ס' 32 (א) (4) לחוק החברות הממשלתיות, תשל"ה-1975, כי הדירקטוריון רשאי לאשר למנכ"ל של חברה ממשלתית שפקעה כהונתו כמנכ"ל ופרש מחברה, ולפקידים בכירים כמשמעותם בחוק שהוחלט על הפסקת כהונתם ואשר הועסקו בחברות המסווגות ברמות 9, 10 על-פי החוזה האחיד לבכירים בחברות ממשלתיות, פיצוי בשיעור של עד חודש לכל שנת-עבודה בחברה, וזאת בנוסף לכספים שהופרשו לזכותם והמגיעים להם בהתאם לתנאי החוזה האחיד".

מר עוזי וכסלר - מנהל הרשות לפיתוח ירושלים, עומד לסיים תפקידו ברשות. אנו מבקשים אישור מנהלת הרשות לפיצוי כלשון החלטת ועדת השרים לעניני שכר (הנ"ל).

מר ע.מר-חיים:

מבקש כי מנהלת הרשות תדון בנושא תנאי פרישתו של מנהל הרשות, לא נוכחותו ונוכחות עובדי הרשות הנוכחים.

(מנהל הרשות ועובדי הרשות עוזבים את האולם).

לאחר דיון מתקבלת החלטה כדלהלן (מר מיכה טילקין נמנע מהצבעה):

החלטה מס' 06-94-0132

מינהלת הרשות לפיתוח ירושלים מאשרת למר ע. וכסלר פיצוי נוסף בגובה שכר חודש לשנה כמפורט בדברי ההסבר למעלה.

נוכחות בישיבת מינהלת הרשות
י"ג תמוז תשנ"ד, 22 ביוני 1994

נוכחים:

משתתפים:

מר עוזי וכסלר
מר בני בן-צבי
מר ישראל ברגיל
מר יעקב קמינצקי
מר יאיר אלון
גב' שלומית רדי
מר עמית חזק
גב' גלית קושר
מר אורי שרף

מר אנג'ל דני
מר בן-טוב יחיאל
גב' ברזקי אלינער
מר דהן ניסים
מר זיסקינד שמואל
מר טילקין מיכה
מר מר-חיים עמוס

לא השתתפו:

מר אפרתי יעקב - (בחו"ל)
גב' זמיר רינה - (התנצלה)
מר כהן אילן
מר כהן יורם
מר ריגל משה
מר ריפטין אוריאל

20/4/94

12 ביולי 1994
ד' אב תשנ"ד
מספר ק-218

~~אל: דו"ח / א"ר~~
חברת מועצת הרשות

הנדון: ישיבת מועצת הרשות לפיתוח ירושלים
מס' 5/94 ליום רביעי י"ב באב, 20 ביולי 1994

בהתאם להודעותינו הקודמות, הנך מזומן/ת לישיבת מועצת הרשות שתתקיים ביום רביעי י"ב באב, 20 ביולי 1994, בשעה 19:30 באולם הישיבות של הרשות (כיכר ספרא בנין 2).

על סדר יום:

1. אישור פרטיכל קודם.
2. דו"ח מסכם - מנהל הרשות.

בברכה,
יעקב קמינצקי, עו"ד
מזכיר הרשות

פרטיכל מישיבת מועצת הרשות לפיתוח ירושלים מס' 4/94
מיום רביעי ח' סיון תשנ"ד, 18 במאי 1994

מר עמוס מר-חיים נבחר להיות יו"ר הישיבה.

מר ע. מר-חיים:

מקדם בברכה את חברי המועצה החדשים המשתתפים בישיבה, גב' אריאלה קלעי, מר רמי מנדל, מר אפרים כהן ומר אלכס לנגר.

1. אישור פרטיכלים קודמים 2/94 3/94

מר י. פרלמן:

לפרטיכל 3/94 - אני מבקש כי בוועדת ביקורת יהיו חברים פעילים.

מר ע. וכסלר:

אני סבור כי נכון להמתין למינוי יו"ר לרשות, ואז לקבוע את ההרכב.

החלטה:

הפרטיכלים 2/94 3/94 מאושרים.

2. דו"ח מנהל הרשות:

מר ע. וכסלר:

ברצוני למסור הודעה אישית, אני שוקל פרישה מהרשות - אודיע על כך למינהלת בישיבה הבאה.

בנושא מכון ביוב וטיהור שופכין במערב העיר:

זהו נושא בעייתי שלא טופל עשרות שנים.

הביוב של ירושלים במערב זורם בשני אגנים, ובמזרח בשני אגנים. ישנו מכון בעין כרם באגן אחד, הצורך אנרגיה רבה ונפתח לפני מלחמת יוה"כ, והיו טענות שזו תפיסה מוטעית. מאז הוזלו עלויות האנרגיה. במשך 3 שנים סיכמנו נושא אופן הטיהור, בחירת מקום, השלמת תהליכי תכנון בוועדות ולצאת למכרז, ואנו בתהליך המיון המוקדם. ניגשו למכרז חברות מהמובילות בעולם בתחום זה. מקווה שיתקבלו חידשים תיקבע רשימה קצרה של מציעים שיציעו הצעותיהם במכרז. אחרי המכון המערבי ניגש למכון קדרון ולמכון במזרח העיר.

מר א. ריפטין:

באיזה שלב נמצאים ומה הקשר של הרשות לפרוייקט זה.

מר ע. וכסלר:

אנו בשלב בדיקת ומיון ההצעות ע"י צוות מקצועי. אחריה תכנס ועדת המכרזים בראשות גזבר העירייה, ותיקבע רשימה מצומצמת של חברות מתאימות אשר יתבקשו להגיש הצעה מפורטת. מדובר גם באופציה לתחזוקה של עד 25 שנה. אנו מבצעים את הפרוייקט עבור העירייה ויש חברה משותפת לעירייה ולרשות.

פרוייקט נוסף: בט"י - "בוקר טוב ירושלים" - בשנת 1988 הצגתי זאת ברעיון נכון מבחינה כלכלית של תעסוקה לעיר שיש בה גימלאים ברמת דיור גבוהה. עד כה "הצימרים" התפתחו באזור כפרי ולא באזור עירוני. הנושא כרוך במס הכנסה, מע"מ, אחריות לנזקים וכד' שמתעוררות ומחייבות גוף ציבורי.

השרות של בט"י נמצא כיום בהיקף קטן של כ- 80 חדרים, אך הוא מתפתח, ולאורך זמן נשמח לצאת ממנו. תהיה לכך משמעות מבחינה כלכלית ותיירותית.

תכנית הר חוצבים ג' - (אינטל) אושרה בול"ל. יש לנו קצר עם רשות העתיקות ביחס להר חוצבים ב' העלולה לפגוע במפעל רד-בינת. כביש מס' 4 אושר בועדה המחוזית. בחב' מוריה נערכים לביצוע מינהרה בכניסה לעיר מכיוון ליפתא, אשר נדרשה בעיקר מסיבות הנדסיות וביצועיות. מתוכנן חניון "חנה וסע" גדול, אולם ספורט ומופעים, וכן נמצאים בשלב היתר של התחנה המרכזית. בחרנו גם צוות לבדיקה כלכלית של הפרוייקטים באזור הכניסה לעיר והסביבה, וההשפעה ההדדית שלהם. בקניון בדרום מערב היו שצפו לו כשלוון, והוא היום עובדה כלכלית, חברתית ותרבותית - וברמה גבוהה של מסחר - כך כח הקניה חוזר לעיר ומשפיע על רמתה הכלכלית.

מר מ. וגנר:

פרוייקט הצימרים הוא נפלא, אך יש לשים דגש על בעיות משפטיות העלולות להתעורר.

מר ע. וכסלר:

מודה על ההערה. אנו מלווים ביעוץ משפטי לפרוייקטים ואנו נבדוק את הנושא.

מר א. יקותיאל:

שכ' רוממה הישנה נמצאת אחרי התחנה המרכזית. מבקש התייחסות לכך.

מר ע. וכסלר:

בזמנו דנו בענין זה והחלטנו לא לגעת באזור רוממה הישנה שם
המקרקעין בבעלות פרטית. במציאות יקבעו כוחות השוק.

פרוייקט הכניסה לעיר מוצג ע"י אדריכל רנדי אפשטיין, ומשיב
לשאלות החברים.

מר ע. מר-חיים:

רשמנו לפנינו את הפרטים ונאחל לפרוייקט הכניסה לעיר הצלחה.

רשם: עו"ד יעקב קמינצקי
מזכיר הרשות.

נוכחות בישיבת מועצת הרשות
ח' סיון תשנ"ד, 18 במאי 1994

נוכחים:

מר אפרתי יעקב
מר ברגמן דוד
דר' גדעון בן-דרור
מר וגנר משה (משקיף)
מר זיסקינד שמואל
גב' זמיר רינה
מר יקותיאל ארנן
מר ישראל יהודה
מר כהן אילן
מר כהן אפרים
מר לנגר אלכס
מר מנדל רמי
מר מר-חיים עמוס
מר פרלמן יוסף
גב' קלעי אריאלה
מר קמחי ירון
גב' קריא דובא
מר ריפטין אוריאל

משתתפים:

מר עוזי וכסלר
מר בני בן-צבי
מר ישראל ברגיל
מר יעקב קמינצקי
גב' שלומית רדי
מר יאיר אלון

לא השתתפו:

מר אנג'ל דני - (התנצל)
פרופ' בודנהיימר יוסף
מר בן-טוב יחיאל
גב' ברזקי אלינער
פרופ' האז יהודה
מר זיסמן עמנואל
מר זכאי שוקי
גב' חיימסון שולמית
מר כהן יורם
מר לובטון יוסף
מר לופליאנסקי אורי
מר פלטו אילן
מר רגו'אן מוריס
מר ריגל משה - (התנצל)

מרכז לארועים ירושלים
The Jerusalem Fairs and Conventions Bureau

347894

21 באוקטובר 1992

20/10/92

לכבוד
מר ישעיהו ברזל
מנכ"ל המשרד לענייני ירושלים

הנדון: כינוס "אמנת ירושלים" - סוכות 1993 - הצעת תקציב ראשונית

משותפים כ- 1,000 איש.

\$ 65,000	1. הזמנת כ-25 אורחים רשמיים של הכנס
\$ 235,000	2. הפקה וארגון, ארוע פתיחה חגיגי
\$ 60,000	קבלות פנים למשתתפים וארוע נוסף
\$ 45,000	3. העסקת עובדים זמניים בהכנת הכנס וארגונו
\$ 25,000	4. חומר מודפס
\$ 18,000	5. הוצאות משרדיות
\$ 25,000	6. יתטי ציבור והוצאות פרסום
\$ 20,000	7. נסיעות לחו"ל לקידום הנושא בקהילות
\$ 13,000	8. תקורה למרכז לארועים
\$ 510,000	9. שונות
	ט ה * כ

עבודת ההכנה וההתארגנות לקראת הכינוס תיעשה במשרד לענייני ירושלים.

25% אקזיז - אול N-5 חסידיים
במל תלמידיים

635000

93/סוכות8

המשרד לעניני ירושלים

ירושלים, ח' בחשון התשנ"ג
4 בנובמבר 1992

20/11/92

B - 570

סיכום ישיבה מיום ז' בחשון התשנ"ג (3.11.1992)
בענין יתרת תקציב המשרד והעברתו לכנס "אמנת ירושלים"

השתתפו:

מר ישעיהו ברזל - מנכ"ל המשרד לענייני ירושלים
מר משה מזרחי - סמנכ"ל משרד רה"מ
מר עמי טלמור - חשב המשרדים
מר אלי דליצקי - רפרנט משרד רה"מ, אגף התקציבים
מר יורם כהן - רפרנט המשרד לענייני ירושלים, אגף התקציבים

מר ברזל:

מבהיר שנושא "אמנת ירושלים" והכנס, אושר וקיבל תוקף של החלטת ממשלה ביום 2.4.1992 (מס' 2693 סט/53) בוועדת השרים לסמלים וטקסים. עקב חילופי השלטון, נעשתה לאחרונה פניה של רה"מ לוועדת השרים לסמלים וטקסים ע"מ לאשרר את ההחלטה שהתקבלה כבר, ויצא קול קורא ליהודי התפוצות להשתתף במעמד הזדהות במלאת כ"ה שנים לאיחודה מחדש של ירושלים.

מר מזרחי:

כנס הזדהות יהודי העולם עם ירושלים יתקיים ביום ירושלים התשנ"ג בחסות משרד רה"מ, המקור התקציבי למימון הכנס הוא יתרת תקציב המשרד לענייני ירושלים שהגה, יזם ופעל בנושא זה במהלך השנה האחרונה. יש להעביר לתקציב משרד רה"מ את היתרה כבר בינואר 1993 תחת הכותרת "אמנת ירושלים" לצורך פעולות ושכר.

מר טלמור:

לאחר ניכוי ההוצאות הצפויות, תישאר יתרת תקציב של כ-1.7 מליון ש"ח. יש להעביר את העודף כבר בתחילת שנת התקציב הקרובה כדי לאפשר פעילות. יש לקחת בחשבון את הצד הטכני להעברת התקציב ממשרד אחד לאחר, מה גם שתיתכן קבלת החלטה פורמלית (אישור הכנסת) לכיטול המשרד לענייני ירושלים.

מר כהן :

הוחלט לקיים את טקס "אמנת ירושלים", מנגד ישנה החלטת ממשלה שלא לתקצב את המשרד לענייני ירושלים בשנת התקציב הקרובה. נשאלת השאלה, - מה היקף הסכום אותו יש להעביר לצורך העניין, יתכן ש-1.7 מליון ש"ח, ואולי סכום גבוה או נמוך מזה. יש לקבל הצעת תקציב ולדון בכך.

סוכם :

מר כהן קיבל לידיו הצעת תקציב לכנס ההזדהות של יהודי העולם עם ירושלים כפי שהוכן וגובש בין המרכז לאירועים ירושלים והמשרד לענייני ירושלים, קיבל על עצמו לבדוק את הנושא, וייזום במידה וימצא לנכון, דיון בעניין התקציב בימים הקרובים.

Handwritten scribbles and signatures in blue ink at the top right of the page.

המשרד לעניני ירושלים

מונהל כללי

ב"ה, א' באלול תשנ"ב
30 באוגוסט 1992

Handwritten signature in blue ink.

Y-042

A large handwritten signature in blue ink, circled in blue, with the date '20/1/96' written below it.

לכבוד
מר דורון כהן
אגף התקציבים
משרד האוצר
ירושלים

שלום רב,

הנדון: חוות דעת אגף התקציבים.

מצ"כ העתק מכתב של מנכ"ל משרדנו אל יו"ר הועדה
הציבורית לקביעת יעודם של עזבונות לטובת המדינה בענין
בקשת תמיכה שהופנתה אלינו מאת האיגוד העולמי למדעי
היהדות.
עפ"י הנוהל, נא חוות דעתכם.

ב ב ר כ ה,

Handwritten signature in blue ink.

ינון נולמן
עוזר מנכ"ל

המשרד לעניני ירושלים

א' באלול התשנ"ב
30 באוגוסט 1992
B-524

מנהל כללי

לכבוד
השופט (בדימוס) מר מ. בן דרור
יו"ר הועדה הציבורית לקביעת יעודם
של עזבונות לטובת המדינה
תל - אביב

שלום רב,

הנדון: בקשה לתמיכה מכספי עזבונות המדינה.

מצ"ב בקשה יחידה (מאז ינואר 1992) שהופנתה למשרדנו.

- הגוף מבקש התמיכה: האיגוד העולמי למדעי היהדות.
- מטרת הבקשה: ארגון הקונגרס העולמי האחד עשר למדעי היהדות בירושלים ג' - י' בתמוז תשנ"ג (29-22 ביוני 1993).
- הסכום המבוקש: 400,000 ש"ח.

- המלצת ועדת התמיכות המשרדית: הגוף הנ"ל הוא עמותה מדעית עצמאית שאין לה כל מטרות רווח. הכינוס עליו מדובר נערך דרך קבע בירושלים והוא אירוע חשוב ביותר בעולם האקדמי של מדעי היהדות. על חשיבותו וערכו יעידו עשרת הקונגרסים הקודמים שתרמו להעלאת קרן מדעי היהדות בכלל וירושלים בירת ישראל כמרכז העולמי של מדעי היהדות בפרט.

בקונגרס משתתפים בין היתר, גם עשרות רבות של חוקרים שאינם יהודים ובאים מכל קצוות תבל. המפגש בין יהודים לנוצרים תורם, לבד מחילופי המידע ההכרחיים להתפתחות תחומי המחקר השונים גם ליצירת קשרי גומלין בלתי אמצעיים, התורמים לקירוב הלבבות בין הדתות השונות על בסיס תרבות ישראל ומחקרה.

אשר על כן המלצתנו לאשר תמיכה בסכום של 400,000 ש"ח.

העתק ממכתב זה נשלח למשרד האוצר ע"מ לקבל את חוות דעתם.

ב ב ר כ ה

ישעיהו ברזל

מנהל כללי

לוטה בזה המסמכים הדרושים.

20/11/96
איתן

הודפס ביום 18.8.92

משרד האוצר

ע/סגן מנהל כללי בכיר
תחלוקת זכויות. 530 תשלום הממשלה מיום 18.11.90.

הקמת משרד לענייני ירושלים

530"

ראש הממשלה פותח.

בדיון משותפים: השרים ז. המר, א. שאקי, י. נאמן ור.
פנחסי.

ראש הממשלה משיב.

מחליטים:

א. בהתאם לסעיף 4(ג) לחוק יסוד: ירושלים בירת
ישראל ולסעיף 33(א) לחוק יסוד: הממשלה, להקים
משרד לענייני ירושלים;

ב. (1) סמכויות המשרד יכללו תיאומו וקידומו של
פיתוח ירושלים על-פי סעיף 4 לחוק יסוד:
ירושלים בירת ישראל;

(2) המשרד יהווה מטה לועדת השרים לענייני
ירושלים;

ג. ראש הממשלה יכהן כשר לענייני ירושלים.

ד. להביא החלטה זו לאישור הכנסת בהתאם להוראות חוק
יסוד: הממשלה."

משרד האוצר
אגף התקציבים

כ"ו תמוז תשנ"ב
27/07/92

ת.92-17498

20/1/96

עיריית ירושלים

להלן מסמך הסוקר את דרישותיה של עיריית ירושלים לתקציבים ואת התייחסות אגף התקציבים לדרישות אלה.

הדרישה: הקצאת משאבים ממשלתיים בהיקפים התואמים את גדל האוכלוסיה והכנת "סל שירותים" מיוחד לירושלים אשר יציע מסגרת של קבע לקביעת שיעורי התמיכה והמענקים הממשלתיים בירושלים.

התייחסות: מידי שנה מעביר משרד הפנים כללי למרבית הרשויות המקומיות "מענק האיזון". המענק נקבע בגובה ההפרש שבין התצאות הרשות המוכרות לבין הכנסותיה המוכרות, בהתאם לכך העביר משרד הפנים לעיריית ירושלים בשנת 1991 (9 חודשים) מענק בהיקף של 16.4 מליון שקלים. יודגש כי מסגרות ההכנסה וההוצאה של הרשויות המקומיות נקבעות על ידי משרד הפנים ללא קריטריונים ידועים וללא מעורבות כלשהיא של משרד האוצר.

נוסף על מענק האיזון מוקצה במסגרת מענק משרד הפנים לרשויות מענק מיוחד לירושלים שנועד לתת מענה לצרכיה המיוחדים של ירושלים כעיר בירה, בשנת 1991 (9 חודשים) תוקצב "מענק בירה" בהיקף של 18.5 מליון שקלים.

בשנת 1992 מינה שר הפנים ועדה ציבורית לקביעת קריטריונים להקצאת מענק משרד הפנים לרשויות המקומיות. הועדה בראשות פרופ' סוארי כולל נציג משרד האוצר, נציג משרד הפנים, נציג ציבור וגזבר עיריית ירושלים.

הועדה הציבורית תקבע קריטריונים שיביאו בחשבון את מספר תושבי הרשות המקומית, המצב הסוציו-אקונומי של תושבי הרשות ופוטנציאל ההכנסות העצמיות של הרשות המקומיות.

קביעת קריטריונים כאמור, תתן מענה לצרכיה המיוחדים של ירושלים (גדל אוכלוסיה מצב סוציו-אקונומי נמוך וכד') ויאפשרו לעיריית ירושלים ולכל יתר הרשויות לדעת בתחילת כל שנת תקציב את היקף המענק ולתכנן את פעילותן בהתאם.

הדרישה: פיתוח מערכת תשתית תעשייתית.

התייחסות: ירושלים נהנית מהטבות הן מתוקף החוק לעידוד השקעות הון והן בפיתוח תשתית תעשייתית במימון תקציב המדינה כמפורט להלן:

- החוק לעדוד השקעות הון - ירושלים נהנית מהטבות במסגרת החוק הנ"ל ומסווגת כאזור פיתוח ב', באזורים מסויימים בירושלים (הר חוצבים ועטרות) ובתעשיות עתירות ידע מסווגת ירושלים כאזור פיתוח א' דבר המקנה לתעשייה בעיר את מירב ההטבות הניתנות במסגרת החוק הנ"ל.

תשתיות תעשייתיות - עבור פיתוח תשתיות תעשייתיות בירושלים
הוקצו בשנת 1992 כ-6.4 מליון שקלים, סכום המהווה כ-6% מסך
התקציב לפיתוח תשתיות תעשייתיות, תקציב המיועד לאזורי
פיתוח בלבד. נוסף על הסכום האמור, יגיש משרד התמ"ס בימים
הקרובים הצעה למתן תוספת תקציבית לפיתוח תשתיות תעשייתיות
בהתאם לסיכום עקרוני שנתקבל בין הרשות לפיתוח ירושלים לבין
תמ"ס ואגף התקציבים. סיכום זה מהווה מענה נאות לתכניות
הפיתוח והאיכלוס בתחום התעשייה בעיר.

הדרישה: הקצאת משאבים לשיפור התשתיות במזרח ירושלים.

התנייחסת: בשנת 1991 (9 חודשים) העביר משרד הפנים מענקים לפיתוח תשתיות
בירושלים בהיקף של כ-25.4 מליון שקלים שהם כ-18% מסה"כ מענק
משרד הפנים לפיתוח ברשויות המקומיות מקבלות המענק.

פתרון בעיות התשתיות במזרח ירושלים יכול למצוא מענה במסגרת תקציב
זה. כמו כן, אין אנו מתנגדים כי משרד הפנים יעשה שינוי בסדרי
העדיפות במסגרת התקציב הקיים ויגדיל את ההקצבה לעיריית ירושלים.

הדרישה: מתן עדיפות למוסדות תרבות לאומית בירושלים.

התנייחסת: יד ושם ומוזיאון ישראל זוכים להקצבה הגבוה מההקצבה הנהוגה על פי
הקריטריונים למוסדות תרבות בשל היותם מוסדות תרבות לאומיים.
לאחרונה אף זכו מוזיאון ישראל ויד ושם לתוספת תקציב של 3.3
מליון שקלים בשל היותם מוסדות לאומיים.

יתר מוסדות התרבות העירוניים מתקצבים על פי הקריטריונים הנהוגים
בשאר הישובים בישראל.

הדרישה: מתן פתרון לבעיות הבטחון היחודיות של ירושלים.

התנייחסת: במסגרת הסדר כולל לאבטחת מוסדות חינוך בארץ סוכם בין משרדי
החינוך, האוצר הפנים והרשויות המקומיות כי החל משנת תשנ"ג תבוצע
שמירה בשכר על ידי מאבטחים מקצועיים בכל מוסדות החינוך בארץ
במימון תקציב המדינה.

התאריך	אל:
תיק מס'	מאת:
	הממונה על התקציבים
	הנדון:

היציגו מאמר לקבלה
 כפנייה לאגודת חובבי קולנוע

6

~~Handwritten scribbles and signatures in blue ink.~~

אשר
 20/1/46

משרד האוצר
אגף התקציבים

כ"ו תמוז תשנ"ב
27/07/92

ת.92-17498

עיריית ירושלים

להלן מסמך הסוקר את דרישותיה של עיריית ירושלים לתקציבים ואת התייחסות אגף התקציבים לדרישות אלה.

הדרישה: הקצאת משאבים ממשלתיים בהיקפים התואמים את גודל האוכלוסיה והכנת "סל שירותים" מיוחד לירושלים אשר יציע מסגרת של קבע לקביעת שיעורי התמיכה והמענקים הממשלתיים בירושלים.

התייחסות: מידי שנה מעביר משרד הפנים למרבית הרשויות המקומיות "מענק האיזון". המענק נקבע בגובה ההפרש שבין הוצאות הרשות המוכרות לבין הכנסותיה המוכרות, בהתאם לכך העביר משרד הפנים לעיריית ירושלים בשנת 1991 (9 חודשים) מענק בהיקף של 16.4 מליון שקלים. ידגש כי מסגרות ההכנסה וההוצאה של הרשויות המקומיות נקבעות על ידי משרד הפנים ללא קריטריונים ידועים וללא מעורבות כלשהיא של משרד האוצר.

נוסף על מענק האיזון מוקצה במסגרת מענק משרד הפנים לרשויות מענק מיוחד לירושלים שנועד לתת מענה לצרכיה המיוחדים של ירושלים כעיר בירה, בשנת 1991 (9 חודשים) תוקצב "מענק בירה" בהיקף של 18.5 מליון שקלים.

בשנת 1992 מינה שר הפנים ועדה ציבורית לקביעת קריטריונים להקצאת מענק משרד הפנים לרשויות המקומיות. הועדה בראשות פרופ' סוארי כולל נציג משרד האוצר, נציג משרד הפנים, נציג ציבור ונציג עיריית ירושלים.

הועדה הציבורית תקבע קריטריונים שיביאו בחשבון את מספר תושבי הרשות המקומית, המצב הסוציו-אקונומי של תושבי הרשות ופוטנציאל ההכנסות העצמיות של הרשות המקומיות.

קביעת קריטריונים כאמור, תתן מענה לצרכיה המיוחדים של ירושלים (גודל אוכלוסיה מצב סוציו-אקונומי נמוך וכד') ויאפשרו לעיריית ירושלים ולכל יתר הרשויות לדעת בתחילת כל שנת תקציב את היקף המענק ולתכנן את פעילותן בהתאם.

הדרישה: פיתוח מערכת תשתית תעשייתית.

התייחסות: ירושלים נהנית מהטבות הן מתוקף החוק לעידוד השקעות הון והן בפיתוח תשתית תעשייתית במימון תקציב המדינה כמפורט להלן:

- החוק לעדוד השקעות הון - ירושלים נהנית מהטבות במסגרת החוק הנ"ל ומסוגת כאזור פיתוח ב', באזורים מסוימים בירושלים (הר חוצבים ועטרות) ובתעשיות עתירות ידע מסוגת ירושלים כאזור פיתוח א' דבר המקנה לתעשייה בעיר את מירב ההטבות הניתנות במסגרת החוק הנ"ל.

תשתית תעשייתית - עבור פיתוח תשתיות תעשייתיות בירושלים
הוקצו בשנת 1992 כ-6.4 מליון שקלים, סכום המהווה כ-6% מסך
התקציב לפיתוח תשתיות תעשייתיות, תקציב המיועד לאזורי
פיתוח בלבד. נוסף על הסכום האמור, יגיש משרד התמ"ס בימים
הקרובים הצעה למתן תוספת תקציבית לפיתוח תשתיות תעשייתיות
בהתאם לסיכום עקרוני שנתקבל בין הרשות לפיתוח ירושלים לבין
תמ"ס ואגף התקציבים. סיכום זה מהווה מענה נאות לתכניות
הפיתוח והאיכלוס בתחום התעשייה בעיר.

הדרישה: הקצאת משאבים לשיפור התשתיות במזרח ירושלים.

התייחסות: בשנת 1991 (9 חודשים) העביר משרד הפנים מענקים לפיתוח תשתיות
בירושלים בהיקף של כ-25.4 מליון שקלים שהם כ-18% מסה"כ מענק
משרד הפנים לפיתוח ברשויות המקומיות מקבלות המענק.

פתרון בעיות התשתית במזרח ירושלים יכול למצוא מענה במסגרת תקציב
זה. כמו כן, אין אנו מתנגדים כי משרד הפנים יעשה שינוי בסדרי
העדיפות במסגרת התקציב הקיים ויגדיל את ההקצבה לעיריית ירושלים.

הדרישה: מתן עדיפות למוסדות תרבות לאומית בירושלים.

התייחסות: יד ושם ומוזיאון ישראל זוכים להקצבה הגבוהה מההקצבה הנהוגה על
פי הקריטריונים למוסדות תרבות בשל היותם מוסדות תרבות לאומיים.
לאחרונה אף זכו מוזיאון ישראל ויד ושם לתוספת תקציב של 3.3
מליון שקלים בשל היותם מוסדות לאומיים.

יתר מוסדות התרבות העירוניים מתקצבים על פי הקריטריונים הנהוגים
בשאר הישובים בישראל.

הדרישה: מתן פתרון לבעיות הבטחון היחודיות של ירושלים.

התייחסות: במסגרת הסדר כולל לאבטחת מוסדות חינוך בארץ ועל פי החלטת הממשלה
תופעל החל משנת תשנ"ג שמירה בשכר על ידי מאבטחים מקצועיים בכל
מוסדות החינוך בארץ במימון תקציב המדינה.

מזכר

(להתכתבות פנימית במשרד הממשל)

אל:	דואר	22.7.92
מאת:	חוק מס	ראובן הירש
הסוג:		חידה לגיטימית והושלם

סימון:

7 חידה והושלם: 562 (אג)

הישל יבש א לגי קולק.
(חולק יקבל תפוח).

האם הכולאים
הפאיל

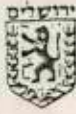
אין הוצאת האם יש למצא
אמנם יוספים.

ראובן הירש

אגף תקציבים
23-07-1992
נתקבל

1019

צ'סטאד
אלכ

ראש העיריה
رئيس البلدية
MAYOR OF JERUSALEM

דואר נכנס
לשכת שר האוצר
19-07-1992
52-159/1

קול + אית

ירושלים, יג' בתמוז תשנ"ב
14 ביולי 1992
מספר 562

16-7-1992
המרכז

לכבוד
מר אברהם (בייגה) שוחט
שר האוצר
ירושלים

כבוד השר,

ראשית, ברכות חמות למינויך כשר האוצר, ואיחולי הצלחה בתפקיד.

המשימה שהוטלה עליך, אולי מהקשות שמוטלות על מי מבין חברי הממשלה החדשה, והתמודדות על הביטוי לשינוי "סדר העדיפות הלאומי" - בעיקרו תקציבי ומונח על כתפיד.

העיר ירושלים, שחשיבותה הלאומית הודגשה גם בקווי היסוד של הממשלה החדשה, מתמודדת עם אתגרים קשים. חזוק מעמדה של ירושלים היא מטרה לאומית.

אני מתכבד לצרף למכתבי זה, מכתב ששלחתי ליצחק רבין - עוד לפני הבחירות - ובו הדגשים שעל הממשלה לנהוג - באם ברצונה לחזק את העיר.

בנוסף על כך אני מצרף עבודה שנעשית ע"י צוות כלכלנים המנתחת את המאפיינים היחודיים של המערכת התקציבית בירושלים.

מסמכים אלה יתנו לך תמונה על צרכיה של העיר.

אודה לך באם תורה לזמן פגישה בינינו מתוך מטרה לדון במספר נושאים הנגזרים מהרצון לחזק את ירושלים ונמצאים באחריות משרדך -

- א. קביעת "סל שרותים" עירוני מיוחד לירושלים.
- ב. מענק הבירה.
- ג. הפקעת הר חומה - סיום תהליך.
- ד. תגבור תקציבי מיוחד לנושאי המגזר הערבי במזרח העיר בשנה הקרובה.

אודה לך אם הפגישה תקבע בהקדם האפשרי.

אית
קול
הוא

ב ר כ ה

אית
קול

ראש העיריה
 رئيس بلدية
 MAYOR OF JERUSALEM

77

ירושלים, טו' בסיון תשנ"ב
 16 ביוני 1992
 מס' - 488

לכבוד
 ח"כ יצחק דבין
 הכנסת
ירושלים

לח"כ דבין ברכות,

ירושלים, בירת ישראל, חופסת מקום מרכזי כהגדרת היעדים הלאומיים והפוליטיים של מדינת ישראל. חזוק מעמדה של ירושלים היא מטרה לאומית.

עידית ירושלים נאבקה להבטחת חפיקודה החקין של העיר כעיר מאוחדת, להפגנת הריכוזות הישראלית ולשמירת רוב יהודי בעיר תוך כיבוד הזכויות של כל התושבים.

בהיותך אחד משני המועמדים המרכזיים להרכיב את הממשלה הקרובה, אני פונה אליך עם מסמך המפרט מספר מבעיותיה המרכזיות, וקווי פעולה עיקריים שעל הממשלה הבאה לנקוט ע"מ להבטיח את חזוק מעמדה של העיר.

ירושלים,
 טדי קולק

חיזוק מעמדה של ירושלים

חיזוק מעמדה של ירושלים כעיר הבירה היא מטרה לאומית. עירית ירושלים, מתוקף מעמדה וסמכותה רואה עצמה כמקדמת את מימושה של מטרה זאת, תוך שמירה על עיר מאוחדת ופלורליסטית עם רוב יהודי, עם בטחון אישי וסובלנות כלפי כל קבוצות האוכלוסיה בעיר, כדואגת לפיתוחה הפיסי, החברתי, התרבותי והכלכלי של העיר וכמספקת שרותים ברמה נאותה לכל קבוצות האוכלוסיה בעיר.

ירושלים כעיר הבירה של מדינת ישראל ושל העם היהודי היא הגדולה ביותר במדינת ישראל באוכלוסייתה ובשטחה, עיר של ניגודים. העיר מהווה מוקד תיירות בינלאומי, עיר קדושה לשלוש הדתות, מרכזת בתוכה מוסדות ממשלתיים וציבוריים רבים, מוסדות השכלה, תרבות ודת. העיר כוללת מרחב מורכב של אוכלוסיה יהודית ולא יהודית, עם מבנה כלכלי בעיות בטחון מורכבות, עם אוכלוסיה חרדית גדולה, עם מבנה כלכלי לא מאוזן ועם דיכוי גדול של אוכלוסיות חלשות מבחינת מעמדן הכלכלי. מטביה מרחב מטרופוליני יהודי וערבי הנמצא בתהליך גידול.

כל אלו מעמידים בפני העיריה מערכת צרכים מורכבת ביותר בניהול העיר, בתפעול השוטף, בפעילות החכנונית, בפיתוח העיר, במתן מענים לכל האוכלוסיות, וחיזוק מעמדה כעיר הבירה. אלו יוצרים על המערכת העירונית עומס תקציבי גדול בהרבה מזה הקיים בערים אחרות ומחייבים הקצאת משאבים תקציביים גדולים.

חוק יסוד ירושלים בירת ישראל (חש"ם, 5.8.1980) מבטא מתן עדיפויות לירושלים ומחוייבות כספית של הממשלה כלפי העיר "בנושאי משק וכלכלה ובנושאים אחרים". תמיכת הממשלה בעיר אינה נמצאת ביחס ישיר להוצאות הגדולות והמיוחדות המוטלות על המערכת העירונית.

שאלות מדיניות ובינלאומיות הקשורות למעמד ירושלים והתפתחותה מחייבות דיון מעמיק בשאלות כגון: המעמד הלאומי של ירושלים, מעמדה באזור הקרוב, מעמד הדתות השונות וכד' שאין אנו נכנסים לדיון במסמך זה.

מנתוני רקע על ירושלים עולים מספר ממצאים עיקריים:

1. שטחה של ירושלים גדול פי שניים משטחה של תל אביב ושל חיפה. אוכלוסיית ירושלים גדולה ביותר מ- 50% מאוכלוסיית תל אביב וביותר מפי שניים מאוכלוסיית חיפה. המשמעות - עיר גדולה מאוד עם אוכלוסייה גדולה ומפוזרת שפיתוח מערכות התשתית והשרותים שלה דורשים משאבים גדולים מאוד.

2. ההרכב הדימוגרפי של האוכלוסייה בעיר, הכולל כ- 28% אוכלוסייה לא יהודית ואחוז גבוה של אוכלוסייה חרדית גוים לשעור ריבוי טבעי גבוה, מספר גדול של ילדים ואחוז גבוה של משפחות גדולות. המשמעות - ביקוש גדול לשרותי חינוך לקבוצות הטרוגניות. (בירושלים כ- 128 אלף תלמידים במערכת החינוך לעומת כ- 62 אלף בתל אביב וכ- 53 אלף בחיפה).

3. בעשור האחרון הפסידה העיר כ- 10,000 נפש במאזן הגירה שלילי לטובת אזורים אחרים בארץ, ברובם צעירים, משכילים וחילוניים. עיקר הגורמים לעזיבה קשורים ליוקר הדיור והיעדר היצע גדול ומגוון מספיק של מקורות תעסוקה.

4. בתהליך קליטת העלייה של השנתיים האחרונות קלטה העיר כ- 7%-8 בלבד מכלל העולים שהגיעו לארץ. חוסר פיתוח של היצע דיור ותעסוקה לעולים בעיר עלול להביא לעזיבתם את העיר, מגמה שניצנה קיימים כבר עתה.

5. המבנה הכלכלי של התעסוקה בעיר ושל אוכלוסייתה, חלש ואינו מאוזן, בירושלים יש אחוז גבוה מאוד של מועסקים בשרותים הציבוריים ובמקביל אחוז נמוך של מועסקים בענפי התעשייה ובענף הפיננסים והשרותים העסקיים. אחוז גבוה, יחסית, של האוכלוסייה נמצא בעשירונים התחתונים של רמת ההכנסה ואחוז נמוך בעשירונים העליונים.

6. בארנונה למגורים נמצאת ירושלים בין התעריפים הגבוהים ביותר בארץ והעומס על התושבים הוא גבוה ביותר. מאידך, בגלל ההרכב החברתי - כלכלי של האוכלוסייה בעיר אחוז גבוה, יחסית, של האוכלוסייה נהנה מהנחות ומפטורים בארנונה. כמו כן קיים בעיר מספר גדול של מוסדות זה הפטורים מתשלום ארנונה. (קרוב ל- 1,000 בתי כנסת, 65 כנסיות, 72 מנזרים ו- 59 מסגדים). כתוצאה מכך רמת ההכנסות העירוניות מגביה מיסים הינה נמוכה.

7. ההשתתפות הממשלתית בירושלים נמוכה בהשוואה לערים הגדולות האחרות בארץ. כתוצאה מהרכב ההכנסות של העיריה גם נמוך ביותר גובה הוצאה לנפש. התקציב העירוני לתושב הגיע ב- 1990 לכ- 1,000 ש"ח בירושלים לעומת 2,000 ש"ח בת"א ו- 1,350 ש"ח בחיפה.

8. למרות היותה של העיר עיר מאוחדת יש פער בין רמת השרותים הפיסיים והחברתיים בין השכונות היהודיות והלא יהודיות של העיר, וזאת למרות המאמצים והמשאבים הרבים שהושקעו השכונות הלא יהודיות מאז 1967. שיפור התשתיות בשכונות אלה דורש הקצאה של משאבים רבים, שאינה יכולה לבוא על חשבון השכונות היהודיות של העיר או ע"י "השתתפות בעלים" (בגלל הפיזור הגדול והצפיפות הנמוכה).

9. ירושלים המאוחדת מעצם המבנה האופי והמיקום שלה, חציג תמיד בעיות בטחון שאינן קונבנציונליות המחייבות פתרונות יצירתיות, גמישים ומשתנים.

פעולות לחזק מעמדה ופתוחה של ירושלים

על מנת לחזק את מעמדה של ירושלים כעיר בירה יש צורך דחוף בנקיטת הפעולות הבאות -

1. הקצאת משאבים ממשלתיים בהיקפים התואמים את גודל האוכלוסיה והמורכבות הדימוגרפית והלאומית של אוכלוסיית העיר.

2. פתוח חכניות והקצאת משאבים לקידום המבנה הכלכלי של העיר והעלאת רמת ההכנסות של תושבי העיר.

התכנית תכלול פתוח מערכת התשתית הפיסית, פתוח תשתית חשיונית עתידית ידע, פתוח תשתית ענף התיירות תוך ניצול ארועי 3,000 שנה לכינונה של ירושלים ושנת 2,000, במסגרת זו. בתנאי עידוד כלכליים הניתנים לאזורי הארץ השונים, לירושלים ישמר מעמד של אזור בעדיפות הגבוה ביותר

3. צוות משותף לממשלה ולעירייה יכין "סל שירותים" מיוחד לירושלים - אשר יציע מסגרת של קבע לקביעת שיעורי התמיכה והמענקים הממשלתיים בירושלים.

4. הקצאת משאבים מיוחדים לשפור התשתית הפיסית והחברתית במזרח ירושלים והקטנת הפער בינם לבין אלו הקיימות בשכונות היהודיות.

5. מיקומה הלאומי והבינלאומי של ירושלים והיותה בירה, מחייבים טיפול מיוחד במראה, בתחזוקה ובקיום מוסדות התרבות הלאומיים שבה. כפי שמקובל בבירות אחרות בעולם הדבר מחייב הקצאה וסיוע מיוחד של המדינה.

6. בבעיות הבטחון היחודיות של ירושלים יש להבטיח פתרונות בעלי אופי בטחוני מיוחד המחזיבים סוגים שונים של התארגנות, ציוד וכד' שלהם משמעות חקציבית ניכרת בתמיכת הממשלה.

ס' 1/2

פירוי ס' 1/2

ר"י
פ"י

(7) המשרד לענייני ירושלים - בשנת 1991 החליטה הממשלה על הקמת המשרד לענייני ירושלים שתפקידו טיפול בעניינה של העיר ירושלים.

מוצע לבטל את המשרד לענייני ירושלים מהנימוקים הבאים:

(א) אין מקום לקיומו של משרד ממשלתי שתפקידו לטפל בענייניה של עיר. ענייני ירושלים מטופלים כביתר הערים על ידי משרדי הממשלה השונים (פנים, תחבורה, שיכון, תעשייה, חינוך וכו').

(ב) הרשות לפיתוח ירושלים הוקמה על פי חוק במטרה לייעץ לממשלה בכל הקשור בפיתוח ירושלים, ביישובה, ביזום מפעלים, עידוד ההשקעה ובתיאום בין משרדי הממשלה השונים בכל הקשור לירושלים ובכך ממלאה את כל תפקידיו של המשרד לענייני ירושלים.

מהאמור לעיל נראה כי פעילותו של המשרד לענייני ירושלים חופפת למעשה את פעילותם של עיריית ירושלים, משרד הפנים והרשות לפיתוח ירושלים.

(8) משרד הקליטה - עם גמר סיום מטלות הסיוע הישירות לגל העליה הנוכחי יוכפפו יחידות המשרד כאגף במשרד הפנים.

(9) המשרד לשמירת איכות הסביבה - המשרד כמנסטריון יבטל והפונקציות הקיימות ישולבו במשרד למשאבי טבע, תשתית ואיכות הסביבה.

ב ב ר כ ה

אלי דליצקי
רפרנט מינהל

העתק:
לסגנים

מאיה חושן
אילן סלומון

20/1/46

20/1/46

6

דפי רקע לקובעי מדיניות

ירושלים כ"עיר בינה"

מאיה חושן
אילן סלומון
ישראל קמחי

מכון ירושלים לחקר ישראל
בית חי אלישר
רחוב רד"ק 20 ירושלים, 92186
טל: 02-630175
פקס: 02-639814

דפי רקע לקובעי מדיניות

ירושלים כ"עיר בינה"

מאיה חושן
אילן סלומון
ישראל קמחי

1992

דפי רקע לקובעי מדיניות - מס' 6

Making Jerusalem into an International "Intelligent City"

Maya Choshen
Illan Salomon
Israel Kimhi

דפים אלה רואים אור בסיוע קרן צ'רלס ה' רבסון, ניו-יורק.
הדברים הנאמרים בו הם על דעת המחברים בלבד.

ISSN 0792-2426

© 1992, מכון ירושלים לחקר ישראל
בית חי אלישר
רח' רד"ק 20א, ירושלים 92186

© 1992, The Jerusalem Institute for Israel Studies
The Hay Elyachar House
20a Radak St., 92186 Jerusalem

תוכן העניינים

עמוד

1	מבוא
2	"עיר בינה" (Intelligent City)
3	ירושלים כ"עיר בינה"
3	הגישה
3	ממצאים עיקריים
5	ירושלים כ"עיר בינה"
6	דרכי הפעולה הנדרשות
7	תנאים נדרשים
9	נספח: הנסיון בעולם

**"והחכמה מאין תמצא
ואי זה מקום בינה"**

איוב, כ"ח 12

מבוא

"עיר בינה" היא עיר שהתקשורת, התקשוב והמידע במובן הרחב ביותר, הן מרכיב חשוב בפעילות הכלכלית והתרבותית שלה, והיא מאופיינת בקיומן של מערכות מפותחות של תשתית תקשוב. עיר בינה נמצאת בקשר עם מרכזי תקשורת מקומיים ועולמיים ומקצועות התקשורת, התקשוב והמידע מהווים מרכיב חשוב בתעסוקת אוכלוסייתה.

תקציר זה מבוסס על מחקר שמטרתו העיקריות היו:

1. זיהוי פוטנציאל יצירת תעסוקה בתחום ענפי הידע והמידע בירושלים.
2. זיהוי מרכיבי המדיניות המשפיעים על פוטנציאל זה.
3. זיהוי הצרכים וההתאמה בין המקצועות הנדרשים לבין תכונות העולים החדשים וההשתלמויות המקצועיות הנדרשות לעולים.
4. זיהוי הגורמים העשויים להשפיע על מעמדה של ירושלים כעיר בינה.
5. איתור רעיונות לפרוייקטים ספציפיים הראויים לבדיקה מעמיקה (מוצר לוואי של עבודה זו).

בדפי הרקע להלן מוצגות תשובות לחלק מהמטרות הללו.

השינויים שחלו בשנים האחרונות בכלכלה ובטכנולוגיה בעולם, מצביעים על מעבר ל"כלכלת מידע". במשק בעל כלכלה כזאת גדל, יחסית למגזרים אחרים, שיעור המועסקים במקצועות הקשורים לייצור, עיבוד, אחסנה, הפצה וצריכה של מידע. החשיבות היחסית של משאבי מידע (Information) וידע (Knowledge) גדלה והנכונות כיום רבה יותר מבעבר לשלם עבור משאבים אלה. טכנולוגיות ושירותי **תקשוב** (Telematics, שילוב של מערכות תקשורת ומחשבים), הם התשתית הנדרשת (אך לא בהכרח מספיקה) לשם מעבר לכלכלת מידע.

כלכלת המידע מאופיינת בשני סוגים עיקריים של פעילות: **תהליכים** שהם עתירי מידע ו**מוצרים** שהם עתירי ידע. האחרונים כוללים את תעשיית הטכנולוגיה הגבוהה (High-Technology) שמיושם בהם ידע המבוסס על התהליכים עתירי המידע, דוגמת פעילות מו"פ. תהליכים עתירי ידע אחרים כוללים פעילות שלטונית, תכנון וכי.

לפעילות עתירת ידע יש גם מאפיינים מרחביים-אזוריים. הייצור, העיבוד והצריכה של מידע וידע יכולים להעשות במקומות גאוגרפיים שונים, כאשר מערכות תחבורה ותקשוב מגשרות על פני המרחב הגאוגרפי בין הגופים השונים המייצרים או צורכים את המידע. כך למשל, מייצרים גופי הממשלה בירושלים מידע, המעובד באופנים שונים (בירושלים או במקומות אחרים) ומופץ בכלים מגוונים של תחבורה ותקשוב לכלל צרכני המידע בארץ ובחו"ל.

שיפורים טכנולוגיים שחלו בתחום התקשוב בשני העשורים האחרונים, הביאו למיזעור, הוזלה והגדלת הפריון של מערכות תקשוב. כפועל יוצא, נעשו טכנולוגיות אלה פופולריות ובהישג יד של גופים ואנשים רבים. החשיפה הגדלה לתקשוב הביאה גם לגידול במספר הפונים למקצועות הקשורים במידע, ידע ותקשוב.

על פי נתוני עלייה לחודשים ינואר-יוני 1991 34% מהעולים עסקו בברה"מ במקצועות מדעיים ואקדמיים ו-22% במקצועות חופשיים אחרים. יש בקרבם בעלי מקצוע רבים בתחומי המידע, הידע והתקשוב. האפשרות ליצור בירושלים מוקד לפעילות בתחומים אלה, וניצול נתוני הפתיחה עשויים למשך עולים לירושלים.

"עיר בינה" (Intelligent City)

המעבר לכלכלת מידע הביא ערים רבות להכרה, כי יכולתן להתחרות על משאבים תלויה במידה בה תוכלנה לפתח ולשרת ענפי מידע וידע, למשוך אליהן פעילויות כאלה, ולהיות מרכז לפעילויות בתחום התקשוב.

"עיר בינה" מאופיינת בקיומן של מערכות מפותחות של תשתית תקשוב (ומערכות תשתית אחרות), בקיומן של פעילויות ידע ומידע בשיעור ניכר בתוכן, הן ביחס לכלל הפעילויות בעיר והן ביחס לערים אחרות. כמו כן, יש לערים אלה עורף (Hinterland) התלוי ברשתות תקשורת ולא רק בתחבורה.

ערים רבות בעולם לא חסכו מאמצים כדי להיות ל"ערי בינה": סינגפור, הונג-קונג, אמסטרדם, אומהה (נברסקה) ואחרות נקטו צעדים נמרצים כדי לפתח את מעמדן בתחום זה. מאמצים אלה כוללים: יצירת תשתית (מבנים מצויידים, רשת סיבים אופטיים ובמקרים מסוימים Teleport), המהווה שער לתקשורת בין-אזורית ובין-לאומית); סיוע ביזום פרויקטים ותיאום בין רשויות שונות.

בישראל, אין להערכתנו מקום ליותר מ"עיר בינה" אחת. מקומה המרכזי של תל-אביב במערכת הכלכלית עשוי, בהתפתחות טבעית, לתת לה מעמד של "עיר בינה". התארגנות

מוקדמת לפתח "עיר בינה" בירושלים עשויה לאפשר תחרות על מעמד זה. מה שעשוי להתפתח באופן טבעי בתל-אביב, מחייב הכוונה ומאמץ מתואם בירושלים.

המושג "עיר בינה" מתבסס על ההנחה, כי טכנולוגיות תקשוב, בשילוב עם גידול בחלקם של הידע והמידע בפעילות הכלכלית, יוצרים מצב של נייטרליות במיקום הפעילויות. כלומר, האילוצים שהתוו בעבר החלטות מיקום, אינם משפיעים באותה עוצמה ולכן ניתן לנצל את הטכנולוגיה כדי להשפיע על החלטות של מיקום. לא תמיד עולים יפה המאמצים העירוניים להיות ל"עיר בינה". אולם, עיר שתשכיל לנצל את משאביה, תוך פיתוח אסטרטגיה עסקית מתאימה, עשויה להצליח בכך.

ירושלים כ"עיר בינה"

השאלות העיקריות שביקשנו להן מענה היו: האם וכיצד יכולה ירושלים להיות "עיר בינה"? אילו תנאים נדרשים לכך וכמה מהם כבר קיימים? מה אפשר להשיג באמצעות מדיניות מתאימה? מה היתרונות שיצמחו לירושלים? וכיצד תסייע המדיניות המוצעת לקליטת העלייה?

התקציר שלהלן מציג את עיקרי הממצאים ומציע רעיונות לפיתוחה של ירושלים כעיר השואפת להיות "עיר בינה".

הגישה

לאחר סקר ספרות בנושאי תקשוב וערי בינה, נאספו נתונים בשתי שיטות מקבילות: נערך סקר מדגמי של מפעלים ומוסדות בענפי המידע והתקשורת בירושלים (להלן: מפעלים) שבו התבקשו המרואיינים לעמוד על היתרונות והחסרונות של מיקומם בירושלים, על צרכיהם ועל קשריהם המרחביים עם מפעלים ומוסדות בירושלים ומחוצה לה. להשלמת מידע זה ועל מנת להעמיק בחקר היבטים מסוימים, התקיימו ראיונות פתוחים עם מנהלי חברות שונות, בירושלים ובתל-אביב. ביקשנו ללמוד מהם על שיקוליהם לגבי קיום פעילות עסקית בירושלים.

ממצאים עיקריים

ממצאי הסקר מובאים כאן בקיצור רב (ממצאים מפורטים יפורסמו בנפרד). הסקר הקיף 99 מפעלים המעסיקים 2,680 עובדים בתחום המחשבים, ההוצאה לאור, מכוני מחקר, אולפני הסרטה, גרפיקה ופרסום ומפעלים עתירי-ידע.

הגורמים המעודדים מיקום בירושלים, על פי הסקר, הם:

- * מעמד עולמי ייחודי המעניק לגוף ייחוד בתחום עיסוקו.
- * נוחיות להנהלה, כאשר תושבי ירושלים עומדים בראש המפעל ומעוניינים להמשיך להתגורר ולעבוד בעיר.
- * זמינות כוח-אדם ברמה גבוהה.
- * מרחק קצר משירותים, ספקים וצרכנים, בעיקר ממוסדות ממשלה.

גורמים המעכבים מיקום של חברות בירושלים, על פי הסקר, הם:

- * דמי שכירות וארנונה גבוהים.
- * מבנה דמוגרפי וכוח העבודה הייחודי של ירושלים, שאינו דומה להיצע העובדים בעיר בעלת אוכלוסייה בסדר גודל דומה.
- * חוסר משיכה לעולים מבריה"מ, אשר רק מעטים מהם (יחסית לגודלו של גל העלייה) הגיעו לירושלים, ולפיכך אינם משלימים את המחסור בכוח-אדם מיומן המחפש הזדמנויות תעסוקה חדשות.
- * מחסור בכוח-אדם ברמה בינונית, שהוא פועל יוצא של כל הגורמים הנזכרים לעיל.
- * מרחק משירותים, ספקים, שווקים וצרכנים (לגבי גופים שעיקר עיסוקם קשור בפעילות הכלכלית בגוש דן).

הסקר והראיונות מחזקים עובדה ידועה: ירושלים נמצאת בצילה של תל-אביב, מבחינת הפעילות הכלכלית. בתל-אביב נמצאים השווקים העיקריים ורוב הספקים שעמם קשורים הגופים הכלכליים.

דעתנו היא שהמרחק בין תל-אביב לירושלים הוא גורם מגביל. זאת חרף הטענה, שבהשוואה למרחקים המקובלים באזורים מטרופוליניים בעולם, אין מדובר במרחק משמעותי. ריחוקה של ירושלים מתל-אביב פוגם ביכולת התחרות שלה על השוק ועל הספקים המצויים בגוש דן.

נמצא שבקרב הגופים שנסקרו קיימת מודעות נמוכה למערכות תקשוב ולתרומתן האפשרית לפעילותם.

ירושלים כ"עיר בינה"

קידום תעשיות עתירות ידע ופעילות מידע בירושלים אינם נושאים חדשים. פיתוח אזורי תעשייה כאלה, הקמת מבנים "חכמים" ופיתוח פעילות מחקר מתרחשים בירושלים, ביזמות פרטית או ביזמות של גופים ורשויות שונים. ומכאן שיש לירושלים פוטנציאל להיות "עיר בינה". ואולם, הצעדים שנקטו עד כה לא הגדירו זאת כמטרה ולא הביאו ליצירת דימוי של "עיר בינה". יתר על כן, לא הוקמו מנגנונים אשר ישפרו את סיכויי ההצלחה של פעילויות עצמאיות מסוג זה, ובעיקר לא נבנתה אסטרטגיה כוללת-עירונית להשגת המטרה.

כדי לעלות את ירושלים על המפה כ"עיר בינה", יש לפתח פרויקטים הזוכים לבולטות בשל ייחודם ובשל מיקומם בירושלים. להלן דוגמאות לפרוייקטים כאלה:

- **קריית בינה**, אזור תעשייה המיועד לפעילות עתירת מידע וידע, מצויד בתשתית תקשוב מתקדמת, נגישות נוחה לתל-אביב ולנתב"ג, ושירותים משותפים שונים.
- **חממות תעסוקה לעולים**, מסגרת פיסית וארגונית המתמחה בסיוע עסקי לקבוצות עולים בעלות הון אנושי גבוה בתחומים הקשורים למידע וידע.
- **מרכזי מידע בנושאי דת**, מסוג ה-JewishNet (שם מסחרי לפרוייקט המיועד לספק מידע מגוון לעולם היהודי. נמצא בפיתוח ראשוני ביוזמת משרד התקשורת כפרוייקט של המועצה האזורית שער הנגב), או BibleNet, אשר יושתתו על מאגרי מידע בכל הנושאים העשויים לעניין את העולם היהודי או הנוצרי. למיקומם של מרכזים כאלה בירושלים יש משמעות סמלית חשובה. כל מרכז כזה עשוי להעסיק עשרות עד מאות עובדים הן בצד החומרה והתוכנה והן בצד היצירה והניתוח של המידע.
- **מרכז מידע רפואי**, המשרת רופאים ברחבי העולם ומתבסס על מצבור הידע הקיים בירושלים ובארץ. אף שקיימים כבר מרכזים כאלה, ניתן ליצור התמחויות נושאיות הפותחות שוקים חדשים.
- **מאגרי מידע בתחומים מקצועיים שונים**.

מאגרי הידע הקיימים בירושלים, בדמות מוסדות או אנשים, מעניקים לה יתרון יחסי. היותה מרכז חדשותי ומקום מושבם של כתבים זרים רבים יוצרים בסיס נוסף לקידומה כ"עיר בינה". מעמדה הייחודי של העיר בעולם, מעניק לה יתרון סמלי שניתן לתרגום ליתרון כלכלי.

אם תצליח ירושלים לממש את הפוטנציאל הכלכלי של "עיר בינה", תהיה לכך תרומה חיובית בכמה תחומים:

- א. שיפור בהיצע התעסוקה, בעיקר לכוח-אדם ברמה גבוהה, אשר לפי דיווחים שונים מהגר לאזור המרכז ותל-אביב.
- ב. תרומה כלכלית באמצעות המכפיל התעסוקתי הנובע מהגדלת היצע תעסוקה ברמה גבוהה.
- ג. יכולת תחרות למשיכת פעילויות מסוימות וכוח-אדם מאזור גוש דן וכן למשיכת עולים לירושלים.
- ד. חיזוק מעמדה הבין-לאומי של ירושלים כעיר המשלבת חוכמה ותקשוב.
- ה. ניצול ההרכב הדמוגרפי המיוחד, כולל תעסוקה בתחום התקשוב והמידע, של אוכלוסייה דתית וחרדית ואוכלוסייה נוצרית.

דרכי הפעולה הנדרשות

כדי ליצור "עיר בינה" נדרש שילוב של ארבעה מרכיבים:

- א. תשתית פיזית ועסקית
- ב. יזמות
- ג. כוח-אדם
- ד. מנהיגות

בירושלים קיים בסיס מסוים לכל המרכיבים, אולם רב ממנו חסר. במיוחד חסר שיתוף פעולה בין-מוסדי השם לו למטרה את שילוב כל המרכיבים תחת קורת גג אחת.

המלצה 1:

לקבל החלטת מדיניות מפורשת בדבר הפיכת ירושלים ל"עיר בינה", המשרתת עורף הכולל את ישראל, אירופה ויתר העולם. עם קידום השלום, העורף עשוי לכלול את המזרח התיכון. "עיר הבינה" עשויה לשמש מכשיר לקידומו.

המלצה 2:

להטיל את ביצוע המדיניות על גוף מתאם ומבצע, דוגמת הרשות לפיתוח ירושלים, אשר תפעיל במשותף את כל הגופים הנוגעים בדבר, כולל משרדי ממשלה, גופים עירוניים, מוסדות חינוך גבוה ומחקר, נציגי תעשייה, מסחר, שירותים וכו'.

המלצה 3:

להביא להגברת המודעות לפוטנציאל של "עיר הבינה", על ידי מערכת חינוכית מכוונת, בכל הרמות, ימי עיון, סדנאות וכנסים של ספקים וצרכנים עם גופים המייצגים את הרשויות ומשמשים כ-Facilitators.

המלצה 4:

טיפול בחקיקה ומינהל, אשר ימשכו יזמים לעיר, יאפשרו שיתוף פעולה בין גופים שונים לרבות השתתפות בהוצאות על שירותים משותפים.

המלצה 5:

פיתוח התשתית הפיסית, תוך שיתוף פעולה בין גופים ממשלתיים או ציבוריים (משרד התקשורת, חברת הבזק, עיריית ירושלים) לבין גופים פרטיים בעלי צרכים פרטניים הנובעים מצידוד הקצה המופעל על ידם.

המלצה 6:

פיתוח התשתית העסקית, כולל שירותי ניהול וייעוץ בתקשוב.

המלצה 7:

הכשרת כוח-אדם בתחומי המידע והתקשוב, מרמת בית-הספר התיכון. עידוד החינוך לטכנולוגיה במסגרת מערכת החינוך הקיימת ובמסגרות של חינוך משלים.

המלצה 8:

הקמת צוות תכנון מקצועי לגיבוש אסטרטגיה לקידום ירושלים כ"עיר בינה".

תנאים נדרשים

בראש ובראשונה דרושה החלטה עירונית ומנהיגות שתגרום לאקלים של תרבות טכנולוגית. דרוש, כמובן, גוף מוביל ומתאם שיבטיח השקעות כספיות כדי לממש את ההמלצות הנזכרות. אין תפריטים ברורים ליצירת תנאים אלה, ובמיוחד ליצירת אקלים של תרבות טכנולוגית; זהו תהליך איטי שיש לשלב בו מערכות עירוניות רבות.

מוצע שהרשות לפיתוח ירושלים תהיה גוף מתאם ויוזם לצוות אד-הוק לכל הגופים והמוסדות הרלוונטיים, שיוזמו לשתף פעולה לקידום הנושא.

אין בידינו הערכה של המשאבים הנדרשים ודרכים להשגתם. אחת המטלות הראשונות היא בדיקה כלכלית מעמיקה.

בפני צוות זה תעמודנה בעיות רבות שהכרה מראש בקיומן עשויה להקל את ההתמודדות עמן. להלן כמה בעיות שניתן לזהות מראש:

- * נדרש שיתוף פעולה בין אינטרסים מנוגדים. לדוגמה, שיקולי כלכלה ותעסוקה לאומיים מול האינטרסים של ירושלים. כדי להתגבר על בעיה זו צריך לאתר פרויקטים אשר כדאיותם הכלכלית מצדיקה השקעות לא-ציבוריות.
- יתר על כן, מעמדה המיוחד של ירושלים והעניין המדיני שבביסוס מעמדה, מחייבים השקעה של משאבים ציבוריים במידה המקובלת על קובעי המדיניות ברמה הממשלתית.
- * תיאום בין רמות שונות במדרג קבלת ההחלטות. בצוות המוצע ישתתפו פרטים המייצגים רמות שונות ועל אף הקושי הבסיסי שבהחלטות משותפות במצב כזה, נדרש תיאום ושיתוף.
- * תיאום בין רשויות וגופים פרטיים אינו קל. ואולם רק שיתוף כזה עשוי לקדם את הנושא ולכן הוא תנאי מוקדם לעבודת הצוות.
- * שיתוף פעולה בין גופים מתחרים, מסחריים או ציבוריים הוא הכרחי, ובעייתי. הגוף המתאם והיוזם צריך לתמרן את המשתתפים למצבים שבהם נוצרת תחרות בונה ולא תחרות מונעת.
- * בקרב הגופים המשתתפים קיימת נכונות שונה ללקיחת סיכונים, ומכאן נכונות שונה לשיתוף פעולה והשקעות. הגופים הגדולים יותר יצטרכו לקחת סיכונים גבוהים יותר, תוך ידיעה והסכמה לסבסוד של אחרים.
- * על גיוס משאבים וניהולם המשותף, נדרשת הסכמה מראש של הגופים המשתתפים.

לסיכום, אנו ממליצים על ביצוע ההמלצות לעיל, ומאמינים שקידומה של ירושלים באמצעות פיתוחה כ"עיר בינה" הוא אפשרי. ביצוע ההמלצות קשה ודורש שיתוף פעולה שאינו מקובל בין גופים שונים. שיתוף הפעולה הוא חיוני, אך לא בהכרח מספיק. נוסף למשאבים, נדרשת מנהיגות שתוביל ותנחה את קידומה של ירושלים כ"עיר בינה".

נספח: הנסיון בעולם

מספר ערים בעולם קיבלו החלטה לקבוע את עתידן הכלכלי כ"ערי בינה" ולבסס את פיתוחן על נושאי מידע ותקשורת. מספר הערים האלה הולך וגדל והן מצויות במזרח אסיה, בארה"ב, ובאירופה.

באורח מסורתי שמו ערים את דגשי הפיתוח שלהן על נושאים פיסיים כמו מערכות דרכים, תשתיות, שירותים ציבוריים, שיקום עירוני וכד'. ערים רבות עשו מאמצים למשוך אליהן פעילויות עסקיות ופירמות כלכליות על ידי מתן הטבות שונות. היום הולך ומתברר כי פיתוח מערכות מידע ותקשוב עשוי גם הוא להוות מכשיר יעיל בתחרות בין ערים, בדומה לפיתוח כזה, המסייע לתחרות בין פירמות עסקיות. ההנחה היא שחוסנה הכלכלי של עיר נובע מסך כל התפוקה של העסקים הפועלים בתוכה. נושאי המידע והתקשורת כשהם מפותחים מגבירים את כושר התחרות של העסקים בעיר ולכן גם את כושרה של העיר להתחרות בערים אחרות.

עיר המבקשת להכנס לתחרות כלכלית עם ערים אחרות, עליה לשפר בראש ובראשונה את איכות התשתית של מערכות התקשורת בתחומה. היא יכולה לפתח מוקדי תקשורת, כגון טלפורט, המהווה נקודת מישק לתקשורת עירונית/בין-עירונית ובין-לאומית. היא עשויה ליזום הקמתם של "בנייני בינה" לשירות תעשיות עתירות ידע או לשימוש כחממות לתעשיות מתחילות. היא יכולה גם לעודד הקמתם של מבנים בעלי עוצמות מחשוב גדולות. הרעיון הכולל של "עיר בינה" הוא שילוב של מיתקנים פיסיים מהסוגים שתוארו לעיל עם מאגרי מידע מתחומים שונים. "עיר בינה" עשויה לתת לתושביה מערך משוכלל של שירותים בתחומים מגוונים (חינוך, תרבות, צריכה, בידור וכד') על ידי מערכות המחשוב והתקשורת, זאת בנוסף לחיזוקה הכלכלי ולמשיכת חברות פיננסיות ותעשיות מתקדמות לתחומיה.

להלן מספר דוגמאות למקומות בהם יושם רעיון "ערי הבינה":

בקוואסקי שביפן חלק גדול מהשיקום העירוני מבוסס על "פארק מדעי קנגואה" שבו מוקמים משרדים, מגורים, חממות לחברות קטנות ופיתוח יזום של מערכות תקשורת מתוחכמות על ידי גופים פרטיים והעירייה. הנושא נתמך גם על ידי ממשלת יפן.

ערים אחרות הפכו ל"ערי בינה" לאחר קבלת החלטה על מדיניות ברורה בתחום זה ופיתוח אסטרטגיה משולבת על ידי העירייה. כך באומה-נברסקה הוחלט לפתח את נושא התקשוב בעקבות המסקנה שהמרכז הטוב ביותר לשיחות הטלפון המסחריות ללא תשלום (אזור חיוג 800 בארה"ב ו-177 בישראל) הוא במיקום זה. העיר הפכה תוך שנים ספורות ל"בירה של מסי" 800 בארה"ב. כתוצאה מכך הגיעו לעיר חברות תקשורת נוספות, הוקמו מרכזים של עיבוד נתונים וכל הבסיס הכלכלי של העיר השתנה. המפתח להצלחה היה:

1. אסטרטגיה ברורה של העירייה שהעדיפה תעשיות הקשורות בתקשורת.
2. שותפות בין גורמי העירייה והגופים הפרטיים שעסקו בהשקעות.

כך, למשל, חברה חדשה תקבל באומהה קווי תקשורת משוכללים תוך 24 שעות לעומת הצורך לחכות לעיתים חודש ויותר בערים אחרות. כתוצאה מהדרישה הגוברת לשירותי תקשורת יעילים, פיתחה האוניברסיטה המקומית פקולטה מיוחדת לנושאי תקשורת בסיוע חברות הטלפונים.

בכל שלבי המימוש של מדיניות העירייה פעלו כל גופי השלטון בתיאום מלא; נחקקו חוקים מיוחדים על ידי המדינה לסייע לחברות תקשורת להגיע לנברסקה ולאומהה. העיר מצידה העמידה צוותי יעוץ לפירמות והכינה תוכנית פיתוח לתשתית תקשורתית מתקדמת. שמה הטוב של המערכת שהוקמה החל למשוך חברות מכל רחבי ארה"ב. אלה הקימו מאגרי מידע ושרותי תקשורת נוספים לרבות עסקי מחשבים, תעשיות הזקוקות לתקשורת מתקדמת, חברות פיננסים ועוד. העירייה מצידה דואגת לתאם בין מחלקות התכנון שלה, האוניברסיטה ומערכת החינוך העירונית לבין החברות המבקשות להגיע לעיר. כך, למשל, מימנה העירייה מחצית מעלות ההכשרה המקצועית לחברת אוטובוסים גדולה כדי שזו תקבע את מרכז התקשורת שלה בעיר. הרשות העירונית של אומהה רואה בענף התקשורת את המכשיר החשוב ביותר לפיתוח העיר ומצליחה כך למשוך עסקים מסוגים שונים המבססים את כלכלתה.

בסינגפור ובהונג-קונג נעשים בשנים האחרונות מאמצים ניכרים לשינוי מעמדם בכלכלה העולמית, תוך השענות משמעותית על פיתוח וקידום מערכות תקשוב.

הנסיון האמריקאי בא לידי ביטוי בהקמת טלפורט בניו-יורק ובערים אחרות. באירופה זוכה הנושא להתעניינות רבה ולפיתוח מרשים. אחת הערים הבוחנות את הנושא היא אמסטרדם המבקשת להתחרות עם ערי עולם אחרות על ידי פיתוח נושאי התקשוב.

